

Alternativa modeller som förkastats

Beräkningarna fram till budgetförslaget bestod av sex alternativ. Budgetförslaget presenteras i bilaga 1 och övriga fem alternativ presenteras nedan. Tabellerna finns som bilaga 2b.

Definitioner

De olika alternativen är beräknade på olika kombinationer av kriterier. All data kommer från Statistiska Centralbyrån oktober 2008. Beräkningarna gjordes både med och utan undre begränsning. *Med begränsning* menas i det här fallet att det måste vara minst tio barn/elever totalt som uppfyller kriterierna. Summan delas således endast på de enheter där minst 10 barn/elever per förskola eller årskurs/skola uppfyller givna kriterier. *Utan begränsning* innebär att beräkningen tar hänsyn till alla barn/elever som uppfyller givna kriterier.

Alternativ 1

Detta alternativ bygger på att tre av fyra kriterier uppfylls per förskola och per årskurs/skola i grundskolan. Givna kriterier var:

- Barn/elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands
- Barn/elever vars föräldrars högsta utbildningsbakgrund är grundskola/folkskola
- Barn/elever som bor med en vårdnadshavare
- Barn/elever till familjer med försörjningsstöd

I detta alternativ fördelades ersättningen till näst intill alla kommunala förskolor och grundskolor samt majoriteten av enskilda förskolor och fåtal friskolor. Effekten blir att modellen (med eller utan undre begränsning) fördelar ersättningen mellan flertalet enheter vilket ger en lägre ersättning per enhet.

Alternativ 2

Detta alternativ bygger på att tre av fyra kriterier uppfylls per förskola och per årskurs/skola i grundskolan. Givna kriterier var:

- Barn/elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands
- Barn/elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands
- Barn/elever vars föräldrars högsta utbildningsbakgrund är grundskola/folkskola
- Barn/elever som bor med en vårdnadshavare
- Barn/elever till familjer med försörjningsstöd

Även i detta alternativ fördelades ersättningen till näst intill alla kommunala förskolor och grundskolor samt majoriteten av enskilda förskolor och fåtal friskolor. Effekten blir att modellen (med eller utan undre begränsning) fördelar ersättningen mellan flertalet enheter vilket ger en lägre ersättning per enhet.

Alternativ 3

Detta alternativ bygger på att samtliga kriterier uppfylls per förskola och per årskurs/skola i grundskolan. Givna kriterier var:

- Barn/elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands
- Barn/elever som bor med en vårdnadshavare
- Barn/elever till familjer med försörjningsstöd

Denna fördelningsmodell visar att antalet enheter som är berättigade till ersättning fortfarande är hög men att med en undre begränsning på 10 barn/elever så minskar antalet berättigade enheter vilket innebär att ersättningen per enhet ökar. Fördelningen av ersättning i detta alternativ liknar effekten av budgetförslaget med vissa skillnader, det är nästintill samma enheter som kvalificeras till ersättning men beloppet fluktuerar mellan de olika alternativen. Det är generellt bevisat via Skolverket att föräldrarnas högsta utbildningsnivå till större del påverkar studieresultatet negativt än utländsk bakgrund². Alternativ 3 bör därmed förkastas.

Alternativ 4

Alternativ 4 är beräknat utifrån en fördelningsnyckel vilket här innebär att summan av antal barn som uppfyller de givna kriterierna har dividerats med faktor 3. Detta för att få fram en andel per förskola och årskurs/skola som ersättningen kan fördelas efter. Varje andel är berättigad till en del av ersättningen. Detta genom antagandet att minst tre av kriterierna ska vara uppfyllda. Givna kriterier var:

- Barn/elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands
- Barn/elever vars föräldrars högsta utbildningsbakgrund är grundskola/folkskola
- Barn/elever som bor med en vårdnadshavare
- Barn/elever till familjer med försörjningsstöd

Effekten av att använda fördelningsnyckel i denna modell visade sig ge en stor spridning på fördelningen av ersättning. Alla kommunala och enskilda förskolor och grundskolor i kommunen berättigar sig i detta alternativ till ersättning samt enstaka friskolor utanför kommunen. Detta görs då på bekostnad av de enheter, vars elevstruktur, enligt Skolverket³ ligger till grund för den största påverkan på framtida studieresultat. Alternativ 4 bör därmed förkastas.

² Skolverket, Rapport nr. 170

³ Skolverket, Rapport nr. 170

Alternativ 5

Alternativ 5 är beräknat utifrån en fördelningsnyckel vilket här innebär att summan av antal barn som uppfyller de givna kriterierna har dividerats med faktor 4. Detta för att få fram en andel per förskola och årskurs/skola som ersättningen kan fördelas efter. Varje andel är berättigad till en del av ersättningen. Detta genom antagandet att minst tre av kriterierna ska vara uppfyllda. Givna kriterier var:

- Barn/elever födda utomlands med båda föräldrarna födda utomlands
- Barn/elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands
- Barn/elever vars föräldrars högsta utbildningsbakgrund är grundskola/folkskola
- Barn/elever som bor med en vårdnadshavare
- Barn/elever till familjer med försörjningsstöd

Effekten av att använda fördelningsnyckel i denna modell visade sig ge en stor spridning på fördelningen av ersättning. Näst intill alla kommunala och enskilda förskolor och grundskolor i kommunen berättigar sig i detta alternativ till ersättning samt flertalet friskolor utanför kommunen. Detta görs då på bekostnad av de enheter, vars elevstruktur, enligt Skolverket⁴ ligger till grund för den största påverkan på framtida studieresultat. Alternativ 5 bör därmed förkastas.

⁴ Skolverket, Rapport nr. 170